

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

_____ О.А. Лагоднюк
« ____ » _____ 2018 р.

06-04-13

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
PROGRAM OF THE DISCIPLINE

МАКРОЕКОНОМІКА
MACROECONOMICS

(назва навчальної дисципліни)
(name of the discipline)

спеціальність
specialty

- 071 Облік і оподаткування
071 Accounting and Audit
- 072 Фінанси, банківська справа та страхування
072 Finance, Banking and Insurance
- 073 Менеджмент
073 Management
- 075 Маркетинг
075 Marketing
- 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
076 Entrepreneurship, Trade and Stock-taking activity
- 051 «Економіка» (Управління персоналом і економіка праці)
051 "Economics" (Human Resources Management and Economics labor)

(шифр і назва спеціальності)
(code and name of the specialty)

Робоча програма дисципліни «Макрокономіка» для студентів, які навчаються за спеціальностями 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка» (Управління персоналом і економіка праці) . – Рівне: НУВГП, 2018. – 12 с.

Розробник:

Заглинський А. О. кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної теорії

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економічної теорії

Протокол від 08.11.2018 року № 4

Завідувач кафедри економічної теорії _____ *О.І. Ряба*

Ухвалено науково-методичною радою НУВГП

Протокол від «___» _____ 2018 р. № ___

Голова науково-методичної ради НУВГП _____ *О.А. Лагоднюк*

© А.О.Заглинський, 2018

© НУВГП, 2018

Вступ

Програма нормативної навчальної дисципліни «Макроекономіка» складена відповідно до освітніх програм підготовки бакалаврів спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Об'єктом вивчення навчальної дисципліни є економічна система людства, **предметом** – закони функціонування змішаної економічної системи, формування її складових у взаємозв'язку з розвитком економічних знань.

Даний курс спирається на знання, отримані студентами в процесі вивчення базових економічних дисциплін: «Політичної економії» («Економічної теорії»), «Мікроекономіки», Навчальна дисципліна «Макроекономіка» поєднує знання з економічної теорії і водночас тісно пов'язана із математикою, соціологією, філософією, теорією держави і права, загальною історією.

Анотація

Навчальна дисципліна «Макроекономіка» покликана поглибити фундаментальні знання про економічні відносини, процеси та закони, розширити економічний світогляд щодо таких проблем як інфляція, безробіття, економічне зростання аби краще адаптуватися до глобальних економічних трендів.

Ключові слова: економіка, економічна система, інфляція, безробіття, економічне зростання, системна трансформація.

Abstract

The academic discipline "Macroeconomics" is intended to deepen the fundamental knowledge of economic relations, processes and laws, to expand the economic outlook on issues such as inflation, unemployment, economic growth in order to better adapt to global economic trends.

Keywords: economy, economic system, economic theory, inflation, unemployment, economic growth, systemic transformation.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування Показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки» 07 «Управління та адміністрування»	Нормативна	
	Спеціальність та спеціалізація: 0701 «Облік і оподаткування» 0702 «Фінанси, банківська справа та страхування» 0703 «Менеджмент» 0705 «Маркетинг» 0706 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» 051 «Економіка » (Управління персоналом і економіка праці)		
Модулів – 1	Рік підготовки	Рік підготовки	
Змістових модулів – 1		1-й	1-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання – ІНДЗ		Семестр	
Загальна кількість годин – 120 Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 СРС – 3	Рівень вищої освіти: бакалавр	Лекції	
		22 год.	2 год.
		Практичні	
		20 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		78 год.	110 год.
		в т. ч. індивідуальне завдання (реферат)	
9 год.	9 год.		
Вид контролю – залік			

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 35% : 65%.
для заочної форми навчання – 8% : 92%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Макроекономіка» є формування знань про розвиток економічної системи для розуміння закономірностей та основних чинників еволюції людського суспільства. Мета викладання навчальної дисципліни «Макроекономіка» – сформувати у студентів навички системного економічного мислення з використанням методу моделювання.

Основним завданням навчальної дисципліни є вивчення ключових положень базових макроекономічних теорій та механізмів макроекономічної політики щодо регулювання змішаної економічної системи, набуття вмінь аналізувати результати функціонування національної економіки та оцінювати ефективність економічної політики держави.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

- *знати* основні макроекономічні показники та індикатори макроекономічного розвитку; основні теоретичні положення, на які спирається сучасна макроекономічна наука та господарська практика; базові моделі макроекономічної рівноваги; основні механізми та інструменти фіскальної, монетарної та зовнішньоекономічної макроекономічної політики.
- *уміти*: обчислювати основні макроекономічні показники; будувати графічні моделі макроекономічної рівноваги; застосовувати знання макроекономічних теорій та моделей до аналізу сучасної економічної політики.

Отже, вивчення навчальної дисципліни «Макроекономіка» покликане забезпечити студентам такі компетентності:

- ✓ системне уявлення про становлення економічної системи, основні детермінанти еволюційних та революційних змін, сучасні глобальні тренди та проблеми економічного розвитку;
- ✓ формування навиків використання системного методу наукових досліджень, пошуку причинно-наслідкових зв'язків у масиві подій економічного та неекономічного характеру;
- ✓ здатність перевіряти обґрунтованість економічних теорій на практиці, аналізувати та критично осмислювати альтернативні вектори економічного розвитку;
- ✓ вміння самостійно збирати та інтерпретувати інформацію, формулювати власні висновки та відстоювати свою позицію у дискусіях;
- ✓ навички колективної взаємодії у ході виконання ситуаційних вправ, підготовки та презентації результатів виконання науково-дослідного завдання.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Основи функціонування змішаної економічної системи

Тема 1. Макроекономіка як наука.

Історія розвитку макроекономіки.

Об'єкт, предмет та суб'єкти макроекономіки.

Методи дослідження та функції макроекономіки.

Тема 2. Змішана економічна система.

Суть і зміст змішаної економічної системи.

Види змішаної економічної системи.

Основна суперечність економічної системи.

Тема 3. Макроекономічні показники у системі національних рахунків.

Основні макроекономічні сфери та поняття.

Система розрахунків макроекономічних показників та принципи її побудови.

Принципи та методи розрахунку ВВП. Інші показники СНР.

Обмеженість показників ВВП і ВНП та економічний добробут.

Тема 4. Теорія споживання як макроекономічна проблема.

Класична та неокласична концепції споживання і заощадження.

Кейнсіанська концепція споживання. Основний психологічний закон.

Теорія життєвого циклу. Теорія перманентного (постійного) доходу.

Тема 5. Теорія інвестиційних рішень.

Суть та особливості інвестиційного процесу.

Теорія автономних інвестицій в основний капітал.

Теорія індукованих інвестицій.

Тема 6. Роль держави і закордону у змішаній економіці.

Роль державного сектору у вирівнюванні розподілу доходів. Формування доходів і видатків державного сектора економіки. Взаємодія приватного та державного секторів змішаної економічної системи. Національні заощадження. Теоретичні основи зовнішньої торгівлі. Основні макроекономічні тотожності відкритої економічної системи. Експортовані та неекспортовані товари і зміна структури внутрішнього виробництва.

Тема 7. Коливання сукупного попиту в моделях мультиплікатора.

Визначення рівноважного обсягу виробництва у кейнсіанських моделях

мультиплікатора. Зміна рівноваги та мультиплікативний ефект. Простий

мультиплікатор видатків. Рецесійний та інфляційний розриви. Суть та види

фіскальної політики. Державний бюджет та концепції його балансування.

Тема 8. Теорії грошей та інфляції.

Суть грошей. Грошові агрегати. Попит та пропозиція грошей. Рівновага на грошовому ринку та її зміни. Суть та види інфляції. Немонетарні та монетарні концепції інфляції. Суть, мета та інструменти грошово-кредитної політики. Функції та засоби монетарної політики центрального банку.

Тема 9. Теорія зайнятості і безробіття у змішаній економічній системі.

Зайнятість і безробіття. Форми та типи безробіття. Неокласичний та кейнсіанський аналіз ринку праці. Соціально-економічні наслідки безробіття.

Тема 10. Модель “сукупний попит – сукупне пропонування”.

Сукупний попит та його чинники. Сукупне пропонування. Класичне і кейнсіанське уявлення щодо форми кривої сукупного пропонування. Короткострокова і довгострокова рівновага на товарному ринку.

Тема 11. Економічні цикли та економічне зростання.

Загальні характеристики економічних циклів. Теорії і моделі економічних циклів. Нециклічні коливання економічної динаміки. Сутність та чинники економічного зростання. Некейнсіанські моделі економічного зростання.

3. Структура навчальної дисципліни

	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд.	с.р.		л	п	інд.	с.р.
Змістовий модуль 1. Основи функціонування змішаної економічної системи										
Тема 1. Макроекономіка як наука.	11	2	2	1	6	12	2	-	1	9
Тема 2. Змішана економічна система.	9	2	-	1	6	10	-	-	1	9
Тема 3. Макроекономічні показники у системі національних рахунків.	12	2	2	1	7	12	-	1	1	10
Тема 4. Теорія споживання як макроекономічна проблема.	11	2	2	1	6	11	-	1	1	9
Тема 5. Теорія інвестиційних рішень.	11	2	2	1	6	11	-	1	1	9
Тема 6. Роль держави і закордону у змішаній економіці.	10	2	2	-	6	10	-	1	-	9
Тема 7. Коливання сукупного попиту в моделях мультиплікатора.	11	2	2	-	7	11	-	1	-	10
Тема 8. Теорії грошей	11	2	2	1	6	11	-	1	1	9
Тема 9. Теорія зайнятості і безробіття у змішаній економічній системі.	12	2	2	1	7	10	-	-	1	9
Тема 10. Модель “сукупний попит – сукупне пропонування”.	11	2	2	1	6	11	-	1	1	9
Тема 11. Економічні цикли та економічне зростання.	11	2	2	1	6	11	-	1	1	9
Усього годин	120	22	20	9	69	120	2	8	9	101

5. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Підготовка до аудиторних занять – 19 год.

Підготовка до контрольних заходів – 19 год.

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях – 40 год.

Завдання для самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
Тема 1. Теорія споживання як макроекономічна проблема Аналіз впливу на добробут суб'єктів недохідних чинників споживання та заощадження	8	11
Тема 2. Теорія інвестиційних рішень. Дослідження впливу не відсоткових чинників на обсяг інвестиційного попиту.	8	11
Тема 3. Попит держави у змішаній економіці Проблема бідності та соціальний захист населення	7	11
Тема 4. Роль закордону у формуванні сукупного попиту Аналіз основних макроекономічних тотожностей відкритої економічної системи.	7	11
Тема 5. І Теорії грошей Запасові та портфельні теорії попиту на гроші. Наслідки інфляції. Зв'язок інфляції та безробіття	8	11
Тема 6. Теорія зайнятості і безробіття у змішаній економіці Аналіз класифікації населення розробленої МОП та ОЕСР	8	11
Тема 7. Економічні цикли Екстернальні та інтернальні теорії економічних криз	8	11
Тема 8. Економічне зростання Моделі економічного зростання екстенсивного типу в закритій економіці	8	11
Тема 9. Відкрита економічна система Вплив фіскальної та монетарної експансії за фіксованого валютного курсу і абсолютної мобільності капіталу.	8	11
Тема 10. Грошово-кредитна політика держави Види монетарної політики та механізм їх впливу на економічну систему	8	11
Разом	78	110

6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання передбачає пошук та опрацювання матеріалу, підготовку звіту та презентації. Теми ІНДЗ та вимоги щодо його виконання викладені у методичних вказівках до практичних занять та самостійної роботи (06-04-27). Захист основних положень роботи та представлення презентації відбувається на практичному занятті.

7. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Макроекономіка» використовуються інформаційно-ілюстративний та проблемний методи навчання.

Під час лекційного курсу застосовується мультимедійна презентація.

На практичних заняттях застосовуються ситуаційні завдання та кооперативне навчання (робота за методом малих груп).

8. Методи контролю

Контроль знань студентів з навчальної дисципліни «Макроекономіка»:

- оцінюється участь студентів в обговоренні питань, винесених на практичні заняття, та проблемних ситуацій;
- розв'язок ситуаційних вправ;
- самостійно підготовлені повідомлення студентів за темою практичного заняття;
- на кожному практичному занятті проводиться письмове опитування по темі у вигляді визначення п'яти понять або 5 тестів закритої форми з однією правильною відповіддю з 4-х можливих;
- оцінюється звіт по ІНДЗ;
- проведення модульного контролю через навчально-науковий центр незалежного оцінювання.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1. Поточний контроль та самостійна робота													Сума
	T1	T2	T3	T4	T5	МК	T6	T7	T8	T9	T10	МК	
А	3	3	3	3	3	-	3	3	3	3	3	-	-
П	2	2	3	2	3	-	2	2	2	2	2	-	-
Сб	5	5	6	5	6	20	5	5	5	5	5	20	92
ІНДЗ													8
Сума													100

T – теми занять

МК - модульний поточний контроль

А – бали за самостійну роботу та активність на практичному занятті

П - бали за письмове опитування

Сб – сума балів за тему

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	зараховано
82-89	
74-81	
64-73	
60-63	
35-59	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Макроекономіка» для студентів, які навчаються за спеціальностями 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / Заглинський А.О. – Рівне: НУВГП, 2018. – 31 с. (06-04-27).

11. Рекомендована література

Базова

1. Базилевич В. Д., Базилевич К. С., Баластрик Л. О. Макроекономіка. Підручник. – К.: Знання, 2004. – 851 с.
2. Гронтковська Г. Е., Косік А. Ф. Макроекономіка. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 671 с.
3. Гронтковська Г. Е., Косік А. Ф. Макроекономіка. Практикум. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 400 с.
4. Панчишин С. Макроекономіка. Навч. Посібник. – К.: Либідь, 2001. – 616 с.
5. Панчишин С. Макроекономіка. Тести і задачі. – К.: Либідь, 2002. – 216 с.

Допоміжна

1. Заглинська Л.В., Заглинський А.О., Матусевич М.К., Самборський І.О. Загальні основи економічної теорії. – Київ, 2002, - 408 с.
2. Заглинська Л.В., Заглинський А.О., Матусевич М.К., Самборський І.О. Теорія економіки. – Київ: НМЦВО, 2004, - 542 с.
3. Заглинський А.О. Проблеми розвитку ринкових відносин у сфері зайнятості

трудоу ресурсів. Рівне: ППФ «Волинські обереги» 2002. – 400 с.

4. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег: Пер. с англ.. – М.: Прогресс, 1978.
5. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Макроэкономика: Пер. с нгл.. – Львів: Просвіта, 1997. – 672 с.
6. Манків Н. Г. Макроэкономика: Пер. с англ.. – К.: Основи, 2000. – 588 с.
7. Кучерявенко І. А. Макроэкономика. Практикум. Навч. Посібник. – К.: Вікар, 2003. – 239 с.
8. Савченко А. Г. Макроэкономика. Підручник. – К.: КНЕУ, 2005. – 441 с.
9. Сакс Д., Ларрен Ф. Макроэкономика. Глобальный подход. – М.: Дело, 1999. – 848 с.
10. Семьюельсон П., Нордгауз В. Макроэкономика: Пер. с англ. – К.: Основи, 1995. – 544 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lib.rv.ua/>
2. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>
3. Цифровий репозиторій НУВГП / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/>
4. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>
http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php
5. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Веб-сторінка кафедри економічної теорії: <http://www.nuwm.rv.ua/navchaljno-naukovi-instituti/ekonomiko-pravovij/ekonomichnoji-teoriji>
7. Офіційні сайти періодичної літератури:

Назва журналу	Режим доступу
Актуальні проблеми економіки	www.eco-science.net
Економіка та підприємництво	www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Etp/texts.html
Економіст	www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekonomist/index.html
Економічна теорія	www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/ET/index.html

8. Офіційні сайти державних та міжнародних установ:

Назва	Режим доступу
Державна служба статистики України	www.ukrstat.gov.ua
Organization for Economic Cooperation and Development	www.oecd.org/std
Програма розвитку ООН	www.undp.org
Statistical Office of the European Communities	www.europa.int